

30 kwietnia 2019 roku Repozytorium Politechniki Krakowskiej (RPK) zostało udostępnione w sieci web pod nowym adresem: <https://repozytorium.biblos.pk.edu.pl>. Strona oferuje nie tylko odświeżoną szatę graficzną, ale przede wszystkim nowe funkcjonalności oraz ponad 6 tysięcy nowych zasobów zdigitalizowanych w ramach projektu EDT (www.biblos.pk.edu.pl/edt). Zasoby dostępne są bez ograniczeń. Można z nich korzystać zarówno przez przeglądarki na komputerze stacjonarnym, jak i na urządzeniach mobilnych.

Z listy zasobów przechodzimy do treści książki, którą możemy przeglądać strona po stronie lub pobrać w całym pliku dostępnym w wielu dogodnych formatach w dostosowanej rozdzielczości. Dostępne są również wersje master, czyli pliki zawierające dane źródłowe. Dzięki procesowi OCR, któremu zostały poddane zasoby, możliwe jest ich wyszukiwanie nie tylko po metadanych, ale również po dowolnym fragmencie treści zasobu. Metadane można wyeksportować w formatach potrzebnych do cytowania. RPK oferuje również możliwość współdzielenia się informacjami o zasobach na portalach społecznościowych. Zachęcamy do korzystania i współtworzenia naszego instytucjonalnego repozytorium.

Dorota Lipińska

Wystawa w Czytelni Głównej

Zapraszamy do Czytelni Głównej BPK na wystawę **Europejski dorobek naukowo-techniczny od XVI do i połowy XX wieku zachowany w zbiorach BPK i upowszechniony w środowisku cyfrowym**. Na wystawie zaprezentowano wybrane publikacje z dwóch kolekcji Biblioteki PK: Lwowska oraz Druki polskie i obce wydane do 1918 r. Są one cennym źródłem wiedzy o rozwoju europejskiej myśli naukowo-technicznej.

Wystawę można oglądać do końca lipca br.

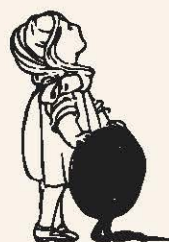
Joanna Dawid
Agnieszka Kulczycka

Zamień Gil na nowy styl. U nas znajdziesz miejsce i czas!

Serdecznie zapraszamy wszystkich, którzy poszukują miejsca do pracy, nauki, czytania czy po prostu odpoczynku do czytelni Biblioteki PK. Oferujemy literaturę naukową i popularnonaukową, prasę, stanowiska komputerowe z dostępem do Internetu, przestrzeń do pracy solo lub w grupie, automaty z pyszną kawą, a także fachową pomoc. Przyniesiecie dobrą energię! Przeżyjmy razem remont *Gilu*, zaprzyjaźnijmy się na dłużej!

Joanna Dawid
Agnieszka Kulczycka

Podaruj książkę, która zalega na Twojej półce!

Zapraszamy pracowników i studentów PK do wzięcia udziału w organizowanej przez pracowników Biblioteki PK akcji **PODARUJ KSIĄŻKĘ**, która ma na celu zbiórkę i przekazanie książek dla dzieci i ich opiekunów, przebywających na oddziałach dziecięcych Szpitala im. Stefana Żeromskiego w Krakowie. Zbiórka książek odbywa się w dniach **6-12 maja 2019 r. w Bibliotece PK**. Miejsca zbiórki oznaczone zostały logo akcji. Czekamy na Was także podczas pikniku we wtorek 7 maja w godz. 10.00 - 12.30.

Anna Strojna-Krzystanek

Ciekawostka na zakończenie numeru

Karl Lagerfeld, słynny projektant mody, ulokował swoją prywatną bibliotekę w studio fotograficznym w Paryżu. Zgromadził setki tysięcy książek w językach francuskim, angielskim i niemieckim. Ich tematyka związana jest przede wszystkim z szeroko rozumianym pojęciem mody i sztuki. W 2015 r. na International Festival of Fashion and Photography Lagerfeld oświadczył, że zbiera wyłącznie książki. To one zajmują każdą wolną przestrzeń w jego domu. Jego kolekcja liczyła już wówczas ponad 300 tysięcy egzemplarzy.

Źródło: <https://twitter.com/incunabula/status/1097865568248418304>

Więcej ciekawostek z cyklu *Kolekcje książkowe sławnych ludzi* znajdziesz na naszym profilu Facebook.

Marta Stąporek

BIBLIODNIÓWKA

Tydzień Biblioteki Politechniki Krakowskiej 6-12 maja 2019 r. pod hasłem:

#biblioteka

Zaczytaj się!

Reportaże, kryminały, biografie to tylko nieliczne gatunki beletrystyki, gromadzone i udostępniane w Bibliotece Politechniki Krakowskiej. Od stycznia lista bestsellerowych tytułów ciągle rośnie.

Pomimo, że biblioteki techniczne nie mają obowiązku gromadzenia księgozbioru beletrystycznego, wychodzą naprzeciw potrzebom użytkowników i wprowadzają do księgozbioru pozycje najchętniej czytanych autorów. Z końcem zeszłego roku zapytaliśmy użytkowników, jakie książki chcieliby pożyczyć w bibliotece. Badanie przeprowadzono w wersji elektronicznej na stronie internetowej Biblioteki oraz w formie tradycyjnej. Wpłynęło blisko 400 ankiet. Wśród najbardziej oczekiwanych pozycji znalazły się: kryminały, literatura science fiction, reportaże i biografie. Na dalszych miejscach uplasowały się: romanse, literatura obyczajowa, powieści, dramaty, książki przygodowe oraz rozrywkowe.

Beletrystyka w zbiorach Biblioteki PK to obecnie 250 książek. Czytelników zainteresowanych korzystaniem z tego typu księgozbioru ciągle przybywa. Ze statystyk wynika, że najchętniej wypożyczane są kryminały i reportaże. Książki można wypożyczyć w Bibliotece PK przy ul. Warszawskiej 24, jak również w Oddziale BPK na Wydziale Mechanicznym przy Al. Jana Pawła II 37. Okres wypożyczeń jest taki sam, jak w przypadku pozostałych książek: 60 dni z możliwością pięciu prolongat. By szybko dotrzeć do pozycji z księgozbioru beletrystycznego w katalogu komputerowym Biblioteki należy rozwinąć wyszukiwanie zaawansowane i zaznaczyć typ dokumentu „beletrystyka”.

Rozszerzenie księgozbioru jest odpowiedzią na zapotrzebowanie użytkowników, którzy w bibliotece akademickiej szukają już nie tylko treści naukowych, ale także literatury przy której można odpocząć i zrelaksować się. We współczesnym pędzącym świecie, w którym najbardziej brakuje nam wolnego czasu poszukujemy rozwiązań łączących wiele funkcji, oczekujemy od otoczenia multidyscyplinarności i wielozadaniowości. W związku z tym, poszerzanie wachlarza oferty biblioteki naukowej, wydaje się bardzo trafnym posunięciem.

Według raportu *Stan czytelnictwa w Polsce w 2018 roku* przeprowadzonego przez Bibliotekę Narodową wynika, że posiadanie książek w domach nie jest powszechne, a duże księgozbiory domowe posiada bardzo wąska grupa osób. 35% respondentów w próbie ogólnopolskiej przyznało, że w ich domach nie ma żadnych książek lub są tylko podręczniki szkolne¹, dlatego tak ważne jest, by biblioteki wszystkich typów zapewniały dostęp do zróżnicowanego rodzaju literatury i ciągle poszerzały swoją ofertę czytelnictwa.

Agnieszka Bogusz

Źródła:

1. Stan czytelnictwa w Polsce w 2018 roku. Wstępne wyniki [Dokument elektroniczny]. Tryb dostępu: www.bn.org.pl/download/document/1553593649.pdf

WIELKA OBNIŻKA!

Zwracając książkę do wypożyczalni w dniach od 6 do 11 maja 2019 r. zapłacisz tylko 50% należności za jej przetrzymanie.

#biblioteka = #zabawa? Czyli czy możesz bawić się w bibliotece?

Przeglądając posty oznaczone tagiem #biblioteka w mediach społecznościowych obserwujemy przede wszystkim zdjęcia przedstawiające przepiękne regały wypełnione po brzegi kolorowymi tomami, stosiki książek z prywatnych kolekcji w towarzystwie kawy lub zaczytanych i skupionych na pracy użytkowników. Ale czy biblioteka to rzeczywiście tylko dom dla książek i czasopism? Centrum spotkań z literaturą lub najlepsze miejsce do pracy i nauki? Otóż nie tylko, dziś biblioteka oferuje nam o wiele więcej.

Ciąg dalszy na str. 2

ciąg dalszy ze str. 1.

Jeszcze do niedawna pojęcie rozrywki w bibliotece kojarzone było głównie z konkretnymi okołobibliotecznymi wydarzeniami, Jednak od kilku lat oferta rozrywkowa coraz bardziej zaznacza swoją obecność w przestrzeniach bibliotecznych.

Wiele dużych bibliotek od dawna posiada oddziały, które tworzą kolekcje multimedialne, składające się w szczególności z płyt CD z muzyką oraz DVD z filmami i serialami. Mogłoby się wydawać, że w czasach dużej popularności serwisów streamingowych, zarówno muzycznych, jak i wideo, zbiory te nie cieszą się już dużym zainteresowaniem. Nic bardziej mylnego – tak jak książki, płyty nadal mają swoich zwolenników i stałych użytkowników. I co równie istotne – są darmowe, w przeciwieństwie do wielu zasobów online. Podobnie sprawa wygląda z książkami elektronicznymi i mówionymi.

Jednak najciekawszym elementem tworzącym rozrywkę biblioteczną wydają się być różnego rodzaju gry - w tym planszowe, które jakiś czas temu wróciły do łask i stały się ciekawą i bardzo popularną rozrywką dla wielu grup użytkowników. Puby i kawiarnie, oferujące wypożyczanie gier są licznie oblegane w weekendowe wieczory. Tym samym w bibliotekach planszówki wyszły z oddziałów dla dzieci i wkroczyły na wyższe półki dla młodzieży i dorosłych użytkowników. Biblioteki oferują już nie tylko gry edukacyjne i logiczne, które mają wspierać rozwój intelektualny użytkowników, ich wiedzę oraz umiejętności. Podobnie jak z płytami CD, pojawia się coraz więcej tytułów gier przygodowych, zręcznościowych, strategicznych. Biblioteki coraz chętniej inwestują w zakup popularnych tytułów gier. W bibliotece znajdziemy również gry karciane i tradycyjne – warcaby, bierki, a nawet drewniane retro gry. Część bibliotek zdecydowała się na wypożyczanie gier do domu, w innych dostępne są one tylko w czytelnich i strefach relaksu. W tym miejscu warto wspomnieć także o wprowadzeniu do przestrzeni bibliotecznych gier wideo i konsoli PlayStation, które nie tylko przyciągają entuzjastów nowych technologii, ale pozwalają na wielogodzinną zabawę całych rodzin, jak i grup przyjaciół. Zabieg ten ewidentnie pokazuje, że biblioteki idą coraz śmielej ku wykorzystaniu nowych technologii między półkami, chcąc zapewnić kompleksową usługę łączącą naukę z rozrywką. Istotną kwestią jest bezpłatne korzystanie z urządzeń i gier bibliotecznych, co pozwala na dostęp każdemu użytkownikowi, niezależnie od jego statusu, czy wieku (wyjątek stanowią ograniczenia wiekowe poszczególnych gier).

Biblioteka Politechniki Krakowskiej również proponuje korzystanie z alternatywnych form spędzania czasu w swoich przestrzeniach. Znajdziemy tu wspomniane już wcześniej tradycyjne gry dostępne w czytelnich oraz gry miejskie, a także pojawiający się w ramach Tygodnia Bibliotek Game Room – specyficzny „wehikuł czasu”, w którym można cofnąć się do początków gier komputerowych i spróbować swoich sił w rozgrywkach na legendarnych Commodore czy Atari. Tydzień Biblioteki Politechniki Krakowskiej to świetna okazja do zapoznania się z ofertą rozrywkową biblioteki.

Trzeba przyznać, że rola gier w zbiorach bibliotecznych, chociaż wciąż w pewnej fazie rozwoju, nie ogranicza się tylko do wartości edukacyjnych, ale także rozrywkowych i towarzyskich. Biblioteki, wychodząc naprzeciw nowym technologiom i korzystając z ich dobrodziejstw w zakresie udoskonalania swoich zasobów i kolekcji, udowadniają jednocześnie, że w cyfrowym i multimedialnym świecie mogą zagwarantować rozrywkę przy wykorzystaniu zarówno nowych, jak i tradycyjnych metod i „zabawek”. Bo biblioteka nie musi kojarzyć się nam tylko z nauką i pracą, może być również planem na popołudnie i dosłownie miejscem spotkań.

Marta Ślęzakiewicz

Pergamin w zbiorach BPK

Dzisiaj przewrotnie, bo o zastosowaniu pergaminu w sposób mniej popularny. Pergamin czyli materiał pisarski wytwarzany ze skóry zwierzęcej kojarzony jest głównie ze średniowiecznymi tekstami na nim zapisanymi. Nie jest to jedyne jego zastosowanie, dzięki właściwościom używano go również jako materiał pokryciowy do opraw.

Dwa najstarsze starodruki w zbiorach Biblioteki Politechniki Krakowskiej datowane są na lata 1569 i 1585. Owe dzieła wydane w Bazylei zawarto w klocek intrologatorskim, którego oprawę stanowi właśnie pergamin. Nie jest to oprawa ozdobna, a raczej zwykła, najtańsza, zachowana w bardzo złym stanie, wymagająca konserwacji. Wygląd i stan oprawy może świadczyć o tym, że jego zleceniodawca chciał zabezpieczyć klocek przed zniszczeniem. Do dzieł dołączone są niezadrukowane karty, które przypuszczalnie miały służyć jako notatnik. Czy na podstawie tych nielicznych, indywidualnych cech alegatu możemy odpowiedzieć na pytanie, kto był jego właścicielem? Z dużym prawdopodobieństwem możemy napisać, że była to osoba, która interesowała się epigrafiką. Świadczy o tym tematyka dzieł i odręczne notatki, rysunki umieszczone na końcu kodeksu. Poeta? Kamieniarz-artysta? Proweniencje „mówią” nam nie tylko o drodze książki, ale przede wszystkim o jej właścicielach. Znaki własnościowe znajdujące się na starodruku „Monvmenta Illvstrivm Per Italias, Galliam, Germaniam, Hispanias, totum denique Terrarum Orbem eruditione præcipue, & doctrina Virorum, figuris artificiosissimis expressa, nuncque prima sic noue edita” wskazują na bibliotekarzy Justusa Jacobusa Leibnitza (1610-1683) oraz Josepha Caspara (1799-1880). Odręczne podpisy Leibnitza oraz Caspara znajdujące się na stronie tytułowej świadczą o tym, że starodruk z 1585 roku znajdował się w bibliotekach, których byli opiekunami. Pozostała jeszcze jedna poszlaka, na podstawie której w przybliżeniu możemy podać miejsce i czas życia właściciela klocka intrologatorskiego. Jest nią filigran znajdujący się na kartach papieru czerpanego. Jeżeli uda nam się dotrzeć do papierni, która sygnowała swoje produkty orłem będziemy mogli określić przybliżony okres, w którym druk został oprawiony. Personalia właściciela wciąż pozostają dla nas zagadką.

Anna Strojna-Krzystanek

#biblioteka_pk

Czy widzieliście nowe zdjęcia ze święta Biblioteki PK na Instagramie? Bierzenie udział w konkursach na naszym profilu na Facebooku? Czekacie na nowy newsletter? A może pisaliście do nas przez aplikację Messenger lub Zapytaj Bibliotekarza? To wszystko, to właśnie nasza #biblioteka. Oprócz strony internetowej jesteśmy obecni w mediach społecznościowych.

Lubię to!

Zachęcamy do polubienia i śledzenia naszego profilu na Facebooku. Tam właśnie serwujemy Wam okołobiblioteczne newsy, podzucamy informacje o ciekawych wydarzeniach literackich, informujemy o zmianach w funkcjonowaniu biblioteki i nowościach czytelnicy. Najbardziej jednak lubimy przygotowywać dla Was konkursy, a tych, zwłaszcza w trakcie Tygodnia Biblioteki, nie brakuje. Zatem, klikajcie Lubię to! i bądźcie na bieżąco.

@biblioteka_pk

Zdjęcia z wydarzeń, plakaty, infografiki, ulotki, tym chcemy się z Wami dzielić i to publikujemy na naszym profilu Instagram. Koniecznie obserwujcie go: @biblioteka_pk. Pokażcie nam jak czytacie, co czytacie i jakie macie ulubione miejsca w bibliotece. Nie zapomnijcie dodać: #biblioteka_pk #bpk

Masz pytania? Napisz do nas

Zapraszamy do kontaktu za pośrednictwem maili, a także aplikacji Zapytaj bibliotekarza i Messenger. Pamiętajcie, jesteśmy specjalistami od informacji i wiemy gdzie ich szukać! ;-)

Zasubskrybuj BPK

Newsletter, to nasza nowość. Konkretna dawka tego, co najważniejsze w naszym bibliotecznym świecie, który stworzymy dla Was i razem z Wami. Wszystkie informacje o tym, co szykujemy, co będzie się działo i co może Was zainteresować, podane w przejrzystej formie prosto na Waszego maila. Wystarczy zasubskrybować nasz newsletter. A zatem, do dzieła - jedno klęknienie i jesteście na bieżąco!

Beata Łącka

Instagram jako narzędzie promowania oferty bibliotecznej

Znacie powiedzenie „jeśli nie ma Cię w mediach społecznościowych to nie istniejesz”? Aktualne? Dla instytucji użyteczności publicznej jak najbardziej. Trudno wyobrazić sobie życie bez Internetu. Stał się on podstawową formą komunikacji, dostępną niemalże w każdym miejscu na naszej planecie. Biblioteki, aby sprostać oczekiwaniom, chętnie wychodzą poza tak zwane „cztery ściany”. Obecność w mediach społecznościowych staje się obowiązkowa.

Dlaczego Instagram? Jest on jednym z najszybciej rozwijających się mediów. Zadebiutował w 2010 roku. Jest dedykowany do form graficznych oraz krótkich relacji wideo (Instagram Stories). W grudniu 2018 roku została przekroczona magiczna liczba 1 miliarda aktywnych użytkowników tej aplikacji. Tempo wzrostu popularności Instagrama oscyluje wokół 5%. na kwartał, podczas gdy w przypadku Facebooka jest to ponad 3%.

Istotną zaletą Instagrama jest fakt, iż został stworzony jako aplikacja darmowa. Tym samym jest dostępny dla szerszego grona odbiorców. Stanowi potężne narzędzie marketingowe w rękach instytucji. Promocja opiera się na odpowiednio sformułowanych hashtagach (#) oraz krążących wokół nich postach.

Instagram Stories to świetny sposób na pokazanie i promocję wydarzeń z życia instytucji. Celem takich relacji jest szybkie, spontaniczne dzielenie się tym, co dzieje się na bieżąco, w sposób dowcipny i lekki. Żyjemy w społeczeństwie, które kocha obrazki. Ta forma komunikacji dociera do nas lepiej, szybciej i najefektywniej. Pamiętajmy jednak, że nie należy dzielić się wszystkim, a jedynie faktami, które dopasowane są do preferencji obserwatorów oraz mogą w wyraźny sposób zachęcić do korzystania z oferty bibliotecznej.

Odpowiednio przygotowany post na Instagramie może zadziałać jak magnes. Powinien zapraszać, zachęcać i zaciekawiać. Za pomocą prostej formy graficznej jesteśmy w stanie zaprezentować cały wachlarz usług w sposób nowoczesny, utrzymany w obowiązujących trendach. Zdjęcia dodawane na profil powinny być interesujące, takie które sami chcielibyśmy oglądać. Ważne, aby były one naszego autorstwa.

Istotne jest również obserwowanie profili innych instytucji oraz osób stanowiących autorytety w branży. Twórcze komentarze do zdjęć i filmików mogą zaowocować pozyskaniem grona nowych odbiorców. Dobrym pomysłem jest utworzenie tzw. lokalizacji niestandardowej wykorzystując swój adres www. Pozwoli to dodawać lokalizację, a tym samym popularyzować miejsce. Jeżeli chcemy, aby obserwatorzy o nas pamiętali, musimy być aktywni. Publikowanie powinno być systematyczne i nawiązywać do najistotniejszych wydarzeń, które mają miejsce w danym momencie.

Nie traćmy czasu, promujmy się obrazowo! Profil Biblioteki PK znajdziecie pod @biblioteka_pk

Anna Donnersberg

Źródła:

www.wirtualnemedial.pl/artykul/instagram-z-miliardem-uzytownikow

www.andrzejpastor.com/instagram-narzedzie-promowania/

<http://lustrbiblioteki.pl/2017/02/ranking-bibliotek-social-mediach/>

<http://warsztatybibliotekarskie.pedagogiczna.edu.pl/nr-12015-45/biblioteka-w-obrazkach-czyli-jak-efektywnie-promowac-dzialalnosc-biblioteczna-na-instagramie/>